

de samme Argumenter, som nu vil blive fremført, og som vi allerede har hørt: det er alt for uretfærdigt at tage een ud, nej, saa maa man stryge hele Bevillingen o. s. v. Men det, Rigsdagen gjorde den Gang, var netop dette, at den strøg den Bevilling, som var sat ind her i Folketinget, til en enkelt, skønt hun i en Aarrække havde faaet Understøttelse, i alt i 5 Aar forud, ikke paa den faste Konto, men paa en anden Konto, og var indstemt til fast Understøttelse i Folketinget.

Hvad nu specielt Forfatteren Harald Bergstedt angaar, blev han i Fjor optaget blandt dem, der har fast Understøttelse, under min Protest, som jeg fremførte i Finansudvalget støttet paa visse Citater, som var mig i Hænde. Jeg har herinde min Tid stærkt optaget af meget nyttigere Arbejde paa forskellige Omraader end dette at læse nogle slette Bøger. Alligevel havde jeg ingen god Samvittighed ved, at jeg i Fjor havde undladt at gøre det krasse Skridt, som det er at stille Ændringsforslag, og derfor paatog jeg mig det lidet lystelige Arbejde i Aar at læse nogle af denne Forfatters Bøger. Og derefter var jeg slet ikke i Tvivl om, hvad jeg maatte gøre efter min Overbevisning, saaledes som jeg maatte se paa Sagen, og jeg vil i det længste tro, at de allerfleste i dette Ting, der har læst hans Bøger — de har jo nu været fremlagt —, maa se paa Sagen omtrent som jeg.

Jeg anerkender for mit Vedkommende slet ikke det æstetiske Synspunkt saa lidt som Sætningen: Kunsten for Kunstens Skyld. Jeg spørger: Hvad bruges Kunsten til, og i hvis Tjeneste virker den? Kaldes den paa det gode og det ædle hos Menneskene, og er den en smuk Form om et sandt og sundt og godt Indhold, der løfter opad og bærer fremad til Gavn og Nytte for den enkelte og dermed for hele Samfundet, da priser ogsaa jeg Kunsten, thi da virker den i Livets Tjeneste; men er Kunsten kun en smuktfarvet Indpakning, der omfatter et grumset og giftigt Indhold, som kun kan være til Skade og Ulykke for den enkelte og dermed for Samfundet, da dømmer jeg kun efter Indholdet. Jeg har set, at en Kritiker i Bladet „Politiken“, der vel ellers nok er denne Forfatter venligsindet, nylig har udtalt sig nedsættende om hans sidste Bogs kunstneriske og æstetiske Værd; men selv om hans Stil var nok saa kunstnerisk udmærket, kunde jeg ikke se bort fra det efter min Mening samfundsskadelige Indhold, Bøgerne har. Selv om der kunde ses bort fra det raa og det usædelige i hans Produktion, synes jeg, at den gudsbespottelige

Tendens, der gaar igennem den, maa fælde den. Jeg kan ikke se anderledes paa det, end at igennem saa at sige alle hans Bøger gaar der en vis Tendens, en Bestræbelse for ved Haan og Spot at nedbryde Trosønnen og Trosvillien hos Læserne. Hans Produktion maa med Rette forarge alle kirkeligt og kristeligt sindede Læsere, og en saadan Produktion kan efter min Mening kun være til Skade for Samfundet og bør derfor ikke have det offentlige Stempel, den offentlige Anerkendelse, der ligger i en Understøttelse fra den danske Rigsdag.

Jeg spørger: Sætter man paa den Maade Gærde om vor Ungdom, som der er sagt? Opammer man ved den Næring en stærk og sund og ren Ungdom? Der er en Gang sagt et stærkt Ord om det at give Forargelse, og det Ord gælder endnu. Den paa-gældende Forfatter er efter min Mening kommet en 30 Aar for sent til Verden. Han hører retteligt hjemme blandt det Kuld af naturalistiske Forfattere, den litterære Klike, som for 30 Aar siden tyranniserede dansk Litteratur; men som nu ikke mere er Førere i dansk Aandsliv; end ikke i deres egen Indbildning tror jeg, de betragter sig som saadanne.

Den Skure, vi nu er inde i med at yde faste Understøttelser til 79 Forfattere, mener jeg er meningsløs. Der er ogsaa den Skavank ved den, at den frister unge Mænd eller Kvinder, der selv tror, at de har en lille Aare i Retning af at skrive, til at give Slip paa deres borgerlige Erhverv, hvad enten de nu er Lærere, Haandværkere, Journalister, eller hvad de nu er, og nedsætte sig som Digtere, forventende, at saa maa Samfundet yde dem en Understøttelse. Det vil sikkert i mange Tilfælde være skadeligt for Værdien af deres Produktion. Men ogsaa Maaden, hvorpaa Uddelingen af disse Understøttelser sker fra Rigsdagens Side, er efter min Opfattelse højst mangelfuld. Forfatterforeningen kommer med en Indstilling med det Resultat f. Eks., at der præsenteres Rigsdagen en Agnes Henningsen eller en Harald Bergstedt; Finansudvalgets Medlemmer har ikke læst deres Værker, men efter nogen Handel eller Forhandling glider det hele — og først bagefter kommer Fortrydelsen, fordi Rigsdagen har handlet i Plinde. Det skete i 1917—18, og det er saa vist sket nu igen. Jeg mener, at vi maa bort fra den nuværende Ordning, som er umulig, og som det er uværdigt for Rigsdagen at opretholde. Jeg har ogsaa af den Grund stillet mit Ændringsforslag. Jeg ønsker hele Spørgsmaalet taget op til en grundig Behandling. Egentlig kunde jeg